

Gemeente Purmerend
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 15
1440 AA PURMEREND

VERZONDEN 18 JAN. 2023

Zaaknummer : OD.374889/DMS374889
Behandelaar : [REDACTED]
Betreft : Wnb aanvraag ontheffing ruimtelijke ingrepen
Locatie : De wijk Overwhere, deelgebieden A4-2, A5-1, A5-2, A6-2 en A7 te Purmerend.

Geachte [REDACTED],

Op 26 mei 2022 hebben wij uw aanvraag voor een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. De aanvraag heeft betrekking op het vervangen van verouderde asbest-rioleringen voor moderne asbestvrije rioleringen, en het aanleggen van stadsverwarming in de wijk Overwhere, deelgebieden A4-2, A5-1, A5-2, A6-2 en A7 te Purmerend (zie bijlage 1 bij dit besluit). De werkzaamheden bestaan uit het verwijderen van het oude riool en ongebruikte kabels en leidingen. Hiervoor moeten de straten en trottoirs over de gehele breedte open en moet het openbaar groen op veel plekken verwijderd worden. Voor deze werkzaamheden wordt door de initiatiefnemer, gemeente Purmerend, ontheffing gevraagd van de verbodsbepaling genoemd in:

- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*) en **ruige dwergvleermuis** (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 1 juni 2022 tot 1 juli 2027. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer OD.374889.

Besluit

Wij besluiten tot weigering van de door u gevraagde ontheffing ingevolge hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming. Uit uw aanvraag en onze beoordeling daarvan blijkt dat u een dergelijke ontheffing niet nodig heeft. U kunt de werkzaamheden dus uitvoeren zonder ontheffing, mits u deze werkzaamheden uitvoert op de wijze zoals weergegeven in uw aanvraag en het bijbehorende mitigatieplan dat aan dit besluit is toegevoegd als bijlage.

Overwegingen

Wettelijk kader Soorten van de Habitatrichtlijn

De gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis zijn opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Daarnaast is de ruige dwergvleermuis opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern. Op grond van artikel 3.5 van de Wnb is het onder meer verboden in het wildlevende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn in hun natuurlijk verspreidingsgebied:

- opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.5, lid 1);
- opzettelijk te verstoren (artikel 3.5, lid 2);
- opzettelijk eieren te vernielen of te rapen (artikel 3.5, lid 3);
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen (artikel 3.5, lid 4).

Op grond van artikel 3.8 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.5 of artikel 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Te weten:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Tot voortplantings- of rustplaatsen als bedoeld in artikel 3.5, lid 4 van de Wnb worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Essentiële migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of rustplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau hieronder.

Beoordeling aanvraag

Uit uw aanvraag blijkt dat u ontheffing wenst van de verbodsbepalingen in artikel 3.5, lid 4 van de Wnb. Uit de gegevens bij uw aanvraag blijkt dat u geen ontheffing nodig heeft.

Aanvraag

De gemeente Purmerend is voornemens om in de deelgebieden A4-2, A5-1, A5-2, A6-2 en A7 de verouderde asbest-rioleringen te vervangen voor moderne asbestvrije rioleringen, en stadsverwarming aan te leggen. Ingrepen die daartoe in het plangebied moeten plaatsvinden bestaan voornamelijk uit het snoeien, kappen en verwijderen van openbaar groen (bomen, struiken), graafwerkzaamheden, vervanging van het riool, aanleggen van een verdeelstation voor stadsverwarming, en het herplanten en ontwikkelen van nieuw openbaar groen.

De woonwijk Overwhere Zuid in Purmerend is in de jaren zestig van de vorige eeuw ontwikkeld. De riolering is destijds aangelegd als een gemengd stelsel, wat wil zeggen dat het schone hemelwater van de daken en de straat samenkomt in hetzelfde riool waar het vervuilde water uit de woningen in uitkomt. Dit oude rioolstelsel bestaat uit asbestcementbuizen, en is inmiddels versleten en lekt. Hierdoor stroomt vuil afvalwater de openbare ruimte in. Dit heeft een negatieve invloed op het milieu in de omgeving en op de volksgezondheid. Om deze reden is het riool aan vervanging toe. In de nieuwe situatie wordt er in voorzien dat het schone hemelwater apart wordt afgevoerd van het vervuilde afvalwater. Zodoende kunnen aanmerkelijke kosten- en capaciteitsbesparingen worden bereikt bij de hoogheemraadschappen die het rioolwater zuiveren. Immers, schoon hemelwater belast niet langer onnodig de rioolzuiveringsinstallaties. In het plangebied ligt in de straten aan weerszijde van de rijbaan een gemengd stelsel. Er moet dus aan twee zijden van de straten gegraven worden om de oude rioleringsbuizen te verwijderen. Het verwijderen is een wettelijke plicht van de gemeente om de bodem zo schoon mogelijk te houden van ongebruikte kabels en leidingen. Bij het verwijderen van deze oude riolering dienen tevens vele verbindingen tussen het riool en de woningen (de zgn. huisaansluitingen) te worden verwijderd. Ook daar is veel graafwerk voor nodig. Uit efficiëntieoverwegingen wordt het nieuwe stelsel in het midden van de straten aangelegd, zodat er slechts twee rioolstelsels in de straten liggen in plaats van vier stelsels. Ook voor deze tracés dient wederom veel graafwerk te worden verricht. De nieuwe huisaansluitingen vanuit de woningen dienen uiteraard hierop aangesloten te worden. Op hetzelfde moment worden allerlei werkzaamheden uitgevoerd. Oude kabels en leidingen, die niet meer worden gebruikt, worden verwijderd. Andere kabels en leidingen worden vervangen door nieuwe om te voorkomen dat op een later tijdstip de nieuw aangelegde straat opnieuw opengelegd moet worden.

Veel bomen in het plangebied staan tussen de rijbaan en de voortuinen van de woningen. Dit is in de onmiddellijke nabijheid van de oude gemengde rioolstelsels. Soms groeien de bomen vrijwel bovenop het oude riool. Wat de gevolgen van de graafwerkzaamheden op de bestaande bomen kunnen zijn, is vooraf onderzocht door een onafhankelijk deskundig bureau. Dit onderzoek is beschreven in een Bomen Effect Analyse. Uit deze analyse blijkt dat bij graafwerkzaamheden veel boomwortels worden beschadigd en deze bomen de werkzaamheden niet duurzaam zullen overleven. Binnen enkele jaren zullen zij afsterven. De huidige bomen staan op veel plaatsen op wisselende afstanden van de erfgronden. Om met het nieuwe riool de boomwortels te ontwijken zou de as van het tracé vaak moeten verspringen. Dit is technisch gezien uiterst lastig en vanuit het beheer gezien ook ongewenst. Door deze samenloop van omstandigheden kunnen weinig bestaande bomen gehandhaafd blijven, zeker omdat uit de Bomen Effect Analyse blijkt dat de toekomstkansen van deze bomen gering zijn.

Er zijn in de bebouwing binnen het plangebied verblijfplaatsen aanwezig van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Er gebeurt echter niets aan de bebouwing en de werkzaamheden hebben dan ook geen direct effect op de verblijfplaatsen van gewone en ruige dwergvleermuis. Ook zijn er tijdens het onderzoek van 2017 geen essentiële vliegroutes waargenomen in de deelgebieden. Het openbaar groen rond de verblijfplaatsen vormt op zichzelf geen essentieel foerageergebied voor gewone- en ruige dwergvleermuis. Wel is dit foerageergebied van belang, omdat vleermuizen na het uitvliegen vaak rond hun verblijfplaats foerageren voordat ze naar de essentiële foeragegebieden trekken.

Mitigatie

Volgens de informatie bij uw aanvraag zijn er binnen het plangebied diverse verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, met verschillende verblijfsfuncties, aanwezig. De bebouwing in de deelplannen blijft echter behouden, waardoor verblijfplaatsen van de gewone- en ruige dwergvleermuis ook behouden blijven. Er zijn geen essentiële vliegroutes in het plangebied aanwezig. Er zijn bovendien geen essentiële foeragegebieden aanwezig in het plangebied. Wel kunnen negatieve effecten op de soorten ontstaan doordat bij de ingreep aanwezige voedselbronnen in de directe omgeving van de verblijfplaatsen verdwijnen, wanneer het openbaar groen wordt weggenomen. Daarbij dient nog wel te worden opgemerkt dat niet al het groen in de wijk zal worden verwijderd omdat groen in particuliere tuinen behouden blijft.

Verder zullen conform uw mitigatieplan de volgende maatregelen worden genomen om een overtreding van de Wnb ten aanzien van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te voorkomen:

- Al het openbaar groen dat behouden kan blijven, zonder hinder te vormen bij het uitvoeren van de werkzaamheden, blijft behouden.
- Bij het verwijderen van het openbaar groen wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Waar mogelijk worden de werkzaamheden tijdens de periode waarin vleermuizen winterrust houden uitgevoerd vanaf 15 oktober tot en met februari, en in ieder geval buiten de meest kwetsbare periode van 15 mei tot en met juli.
- Wanneer er niet buiten de kwetsbare perioden gewerkt kan worden zullen er tijdelijke maatregelen genomen worden om tijdens het actieve seizoen van vleermuizen de (niet-essentiële) vliegroutes en foeragegebieden functioneel te houden.

In uw mitigatieplan wordt op bladzijden 14 tot en met 40 per deelgebied binnen het plangebied beschreven hoe de hierboven genoemde maatregelen zullen worden toegepast.

In het plangebied zal conform uw mitigatieplan naderhand een vergelijkbaar aantal bomen geplant worden als er voor de werkzaamheden gekapt moet worden. Bij de nieuwe aanplant zal rekening gehouden worden met het voedselaanbod dat de boomsoorten bieden voor de aanwezige vleermuizen. Daarnaast wordt het formaat van de bomen zodanig gekozen dat er direct beschutte jachtbiotopen ontstaan in de luwte van de bomen. Bomen zullen daarom voldoen aan de volgende voorwaarden:

- De nieuwe bomen hebben een hoogte van tenminste 5 m;
- De nieuwe bomen hebben een stamomtrek van minimaal 20 cm, met een voorkeur voor 30 cm;
- Om voldoende voedselaanbod voor vleermuizen (in de vorm van insecten) te bereiken worden door de initiatiefnemer nader te bepalen inheemse soorten aangeplant, zoals bijvoorbeeld inheemse wilgen (*Salix spec.*), zomereik (*Quercus robur*), berk (*Betula spec.*), linde (*Tilia spec.*) en zwarte els (*Alnus glutinosa*). Door een variatie aan soorten aan te planten ontstaat een divers jachtbiotoop met een duurzaam karakter. Variatie in groeiwijze van de verschillende soorten voorkomt dat in de toekomst alle bomen in een kort tijdsbestek in een staat verkeren dat ze gekapt dienen te worden. Hierdoor kunnen de bomen in de toekomst gefaseerd vervangen worden zodra dat nodig is zonder het foeragegebied van de vleermuizen ernstig aan te tasten.
- Omliggende foeragegebieden en verbindingsroutes worden versterkt. Om extra draagkracht te creëren in de vorm van voedselaanbod, als ook extra verduistering, zal langs de watergangen de huidige begroeiing aan weerszijden worden versterkt door de aanplant van aanvullend struweel met een grote aantrekkingskracht op insecten. Dit zal gebeuren voordat er bomen en openbaar groen in het kader van de werkzaamheden worden verwijderd, en hierbij wordt gebruik gemaakt van soorten als meidoorn (*Crataegus spec.*), sleedoorn (*Prunus spinosa*), Gelderse roos (*Viburnum opulus*), vlinderstruik (*Buddleja davidii*) en klimop (*Hedera helix*).

Als het vanwege de geplande werkzaamheden en fasering niet mogelijk is om het openbaar groen op tijd te herplanten zodat in april weer een groene structuur beschikbaar is, zullen als tijdelijke oplossing grote inheemse bomen met redelijk dichte en donkere kronen in verrijdbare bakken op het traject worden geplaatst. De bomen hebben een minimale stamomtrek van 20 cm, bij voorkeur 30 cm, met een minimale hoogte van 5 m, wanneer dit formaat hinder oplevert bij de overzichtelijkheid van verkeerssituaties zal hiervan afgeweken worden. De bakken worden, uiterlijk direct na het verwijderen van het openbaar groen, zodanig neergezet dat:

- ze geen hinder vormen voor de uit te voeren werkzaamheden;
- ze geen hinder vormen voor het verkeer;
- de boomkronen buiten het licht van eventuele lantaarnpalen blijven;
- er binnen de periode april tot en met september een groene structuur ontstaat, qua omvang vergelijkbaar met de huidige situatie;
- er geen gat in lijnvormen valt van meer dan 20 m (gerekend van de rand van de boomkroon naar de rand van de volgende boomkroon).

Ten slotte zal, indien gebruik van kunstmatige verlichting gedurende de uitvoering van de werkzaamheden noodzakelijk is, deze zoveel mogelijk beperkt worden en gericht worden op die plaatsen waar verlichting nodig is. Uitstraling van verlichting naar boven, naar water en naar de omgeving toe zal zoveel mogelijk voorkomen worden door gebruik te maken van armaturen die licht bundelen.

Door bovenstaande punten in acht te nemen zal voor de betreffende planlocatie de functie als vliegroute en foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis worden behouden, en zal er derhalve geen overtreding van de Wnb plaatsvinden.

Zorgplicht

In artikel 1.11 van de Wnb is een zorgplicht bepaling opgenomen. Hierin wordt gesteld dat een ieder voldoende zorg in acht dient te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De zorg, als bedoeld in voorstaande zin, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor in het wild levende dieren en planten kunnen worden veroorzaakt dergelijke handelingen achterwege laat. Indien het achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, dienen de noodzakelijke maatregelen te worden getroffen om die gevolgen te voorkomen, of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Voor alle soorten geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Wij wijzen u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Slotoverwegingen

Het bovenstaande houdt in dat het toegestaan is bovenstaande werkzaamheden zonder ontheffing uit te voeren, mits uitvoering plaats vindt conform uw aanvraag. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven. Als u de werkzaamheden en/of het project, zoals genoemd in dit besluit, op een andere wijze wenst uit te voeren, heeft u mogelijk een ontheffing op grond van de Wnb nodig.

Wij wijzen u erop dat als u werkzaamheden niet conform de aanvraag uitvoert, zonder daarvoor ontheffing of goedkeuring te hebben verkregen, u mogelijk in overtreding bent van de Wnb. Wij kunnen dan door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Wnb bepaalde.

Dit besluit heeft alleen betrekking op hoofdstuk 3 (soortenbescherming) van de Wnb. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

Kennisgeving

Dit besluit wordt door ons geplaatst op www.officielebekendmakingen.nl

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met [REDACTED] via of [REDACTED]. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

NHN)

Bijlage 1: • Kaart plangebied

Kopie aan: • Afdeling Toezicht en Handhaving Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
• Regelink Ecologie & Landschap

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet.

Indien onverwijlde spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl. Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.

Bijlage 1:

Kaart plangebied

